

„Iława sprzed lat” chce upamiętnić kurierów Akcji N

data aktualizacji: 2016.03.03

5 i 19 marca zbierane będą podpisy pod petycją w sprawie upamiętnienia na iławskim dworcu kurierów Akcji N. Inicjatorem przedsięwzięcia jest Internetowe Muzeum Iławy - www.ilawasprzedlat.pl.

Akcja N to szereg działań dywersyjno-propagandowych, prowadzonych wśród Niemców do 1944 roku. Organizował je referat N, który w 1940 roku powołał gen. Stefan Rowecki ps. Grot. W 1941 roku przekształcono go w Samodzielny Podwydział N Biura Informacji i Propagandy Związku Walki Zbrojnej AK. Kierował nim Tadeusz Żenczykowski ps. Kania.

Akcja N stanowiła element walki psychologicznej z Niemcami. Prowadzono ją między innymi przez specjalne konspiracyjne pisma i ulotki w języku niemieckim. Miały wywoływać wrażenie, że są dziełem niemieckich grup antyhitlerowskich. W rzeczywistości drukowano je w tajnych drukarniach Armii Krajowej w Warszawie.

Ulotki, broszury i czasopisma dystrybuowano po Generalnym Gubernatorstwie i Rzeszy. Trafiały też do Iławy, a stąd – do miejscowych koszar i na front wschodni. Przywozili je tu kurierzy Akcji N, a wśród nich między innymi Jan Nowak Jeziorański (wspomina o tym w książce „Kurier z Warszawy”, a opisuje Michał Młotek w książce „Tajemnice pogranicza”) i Stanisław Witkowski ps. Żbik, jeden z najbardziej zasłużonych kurierów Akcji N. To jego postać posłużyła w późniejszych audycjach BBC w ukazaniu zmagania społeczeństwa polskiego z niemieckim okupantem.

- Tablica upamiętniałaby nie tylko kurierów, ale też kolporterów, redaktorów, tłumaczy i drukarzy,

którzy podejmowali się naprawdę ryzykownych zadań – informuje Michał Młotek, autor Internetowego Muzeum Iławy. – Taka tablica powinna znaleźć się na iławskim dworcu. We wszystkich działaniach kurierów prowadzonych na terenie Iławy obiekt ten odgrywał bardzo ważną rolę – dodaje.

Podpisy pod petycją, która przekazana zostanie do zarządcy iławskiego dworca, składać będzie można 5 i 19 marca – na dwóch najbliższych wycieczkach, organizowanych przez Michała Młotka i Dariusza Paczkowskiego, którzy jeszcze w tym roku zaproszą miłośników historii na wycieczkę pieszą „Śladami słynnego kuriera z Warszawy”. Odtwarza ona wędrówkę Jana Nowaka-Jeziorańskiego ulicami Iławy. Warto dodać, że obecnie trwają prace nad filmem o Janie Nowaku-Jeziorańskim. Za jego realizację odpowiadają Władysław Pasikowski i Muzeum Powstania Warszawskiego.

O kulisach Akcji N i działaniach kurierów w Iławie przeczytać można w artykule „Co robili w Iławie słynni kurierzy Armii Krajowej?” w Internetowym Muzeum Iławy – www.ilawasprzedlat.pl.

Przedruk z portalu www.ilawasprzedlat.pl.

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/48107-ilawa-sprzed-lat-chce-upamietnic-kurierow-akcji-n>